Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: 'Svoboda', 81-83 Grand St., Jersey City, N. J.
Тел: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXIII. Ч. 185. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 27-го ВЕРЕСНЯ 1956. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, SEPTEMBER 27, 1956. No. 185. VOL. LXIII.

АЙЗЕНҐАВЕР З'ЯСОВУЄ РЕСПУБЛІКАНСЬКУ ФАРМЕРСЬКУ ПРОГРАМУ

ДЕМОКРАТИ ХОТІЛИ Б ЗЛІКВІДУВАТИ ФАРМЕРСЬКУ КРИЗУ ТИМИ ЗАСОБАМИ, ЯКІ ЇЇ СПРИЧИНИЛИ

Президент Айзенгавер промовляє

Пеорія, Іллиной. — Президент Айзенгавер гостро критикував фармерську програму демократичного кандидата на президента Адлея Е. Стівенсона, твердячи, що вона є „глузуванням над фармерами та обманом". Айзенгавер заявив у своїй півгодинній промові, яку передавали по всій країні через телевізійні й радіові стації, що висока і тривка допомога фармерам для підтримки цін на фармерські продукти — це „тільки програма для політикантів, а не для фармерів". Закликаючи виборців до підтримки республіканських кандидатів, Президент заявив, що і надалі підтримує пливку допомогу фармерам, хоч проти неї виступають демократи, і хоч деякі фармери з цього невдоволені. Президент обіцяв фармерам, що думає розв'язати фармерську кризу не тільки на сьогодні, але на довшу мету, щоб фармери могли стояти на своїх ногах, без огляду на те, яка буде урядова допомога. Щоб це могло статися, треба обмежити фармерську продукцію, яку розбудовано під час воєнних років, і внаслідок цього уряд мусить закуповувати надвишку фармерських продуктів, яких в урядових магазинах вже назбиралося на 9 більйонів долярів, а зберігання цієї надвишки коштує уряд один мільйон долярів денно. Демократи, твердив Айзенгавер, хочуть побрюовати зло злом, і пропонують допомогу фармерам в висоті 90 відсотків паритету, внаслідок чого знову будуть збільшуватися харчі в урядових складах, що впливає на зниження цін на фармерські продукти. В цьому демократи подібні до того фармера, про якого 100 років тому говорив президент Абрагам Линколн. Той фармер заганяв свиню до такого покрученого паркану, що куди вона не вийшла б, завжди була на тому самому боці. Треба зробити так із фармерською кризою, щоб вона не повторювалася, тільки щоб її зліквідувати раз на все. Це думають зробити республіканці, здійснюючи свою фармерську програму. Республіканський уряд здійснює програму „земельного банку", який допоможе до того, що не зменшаться фармерські прибутки, але буде зменшена продукція фармерів і буде в майбутньому краща земля, яка буде неуправлювана і буде кілька років відпочивати. Але демократична більшість в Конгресі навмисно так довго зволікала з ухваленням закону про „земельний банк", щоб із нього вже в цьому році якнайменше фармерів могло користати. Це робили демократи не з огляду на добро фармерів, тільки з політичних причин. Ціни на фармерські товари вже почали збільшуватися і вони ще й надалі будуть збільшатися. Фармерські прибутки вже є на один більйон долярів більші в порівнянні з минулим роком. Президент закінчив свою промову вірою в те, що добробут американців, в тому і фармерів, буде і надалі збільшуватися, і це дістеться в цій країні тоді, коли існує мир у світі. Промову Президента переривали гучними оплесками понад 30 разів та оваційно його вітали на початку і на кінці промови.

Секретар оборони Вилсон почувається добре після операції

Вашингтон. — Департамент оборони повідомляє, що секретар оборони 66-річний Чарлз Е. Вилсон перебув операцію передміхурової залози в військовому шпиталі „Волтера Ріда" і після неї почувається добре. Він не буде працювати впродовж найближчих трьох тижнів. Подібні операції часто переходять люди в віці Вилсона і недавно оперували на цю саму недугу нюйоркського губернатора Аверелла Гарримана. — Вилсон займає становище секретаря оборони два рази довше, як всі інші його попередники на цьому пості. Вже давніше поширювано вістки, що Вилсон має зрезиґнувати з свого становища при кінці каденції президента Айзенгавера, але Вилсон це заперечив.

В АМЕРИЦІ

● 60,000 осіб були присутні на відкритті Стейтового Ярмарку в Трентоні, Н. Дж. Уперше за весь час існування цих ярмарків не грали тут в бінго і скільо, бо ці гри заборонені Стейтовим Найвищим Судом. Ярмарок триватиме цілий тиждень, до 30-го вересня.

● Демократичний Крайовий Комітет видав перше число партійного часопису „Нова Америка". Його надруковано в кількості 400,000 і розіслано партійним провідникам по цілій країні. Журнал має 8 сторінок і вийде п'ять разів під час виборчої кампанії.

● У Ню Йорку виявилося, що годинники деяких фірм, рекламовані як такі, що мають по 17 каменів, мають замість каменів скло, і вартість їх становить не 100 долярів, а 25. Директор одної з годинникових фірм заявив, що хоч в тих годинниках замість каменів скло, але їх можна реклямувати як такі, що мають дорогоцінні камені, бо вони дуже добре ходять.

● У Прінстоні, Н. Дж., почали святкувати 200-ті роковини будинку „Нессав Голл", в якому протягом двох століть міститься славний Прінстонський університет. Під час цих відзначувань промовлятиме також директор Ню Каледж при Единбурзькому університеті в Англії о. Джан Бейлі, бо Прінстонський каледж засновано ще за часів англійського панування.

● Губернатор стейту Кентокі А. В. Чендлер відкликав військо з місточка Стюрджіс, де воно від 5-го вересня дбало про порядок у зв'язку з заворушенням, що постало внаслідок об'єднання шкіл для кольорових і білих дітей. Діти кольорових батьків перестали ходити до школи, де вчаться білі діти, поки федеральний суд не вирішить цієї проблеми.

● Джан М. Гейєс із Шикаґо, Ілл., винайшов годинник, який показує час, температуру і погоду. В цьому годиннику вмонтовано термометер із скалею від 10 ступнів нижче зера до 100 ступнів понад зеро, і барометр.

СТІВЕНСОН КРИТИКУЄ ЗАКОРДОННУ ПОЛІТИКУ УРЯДУ

ПІДТРИМУЄ РІШЕННЯ НАЙВИЩОГО СУДУ В СПРАВІ ОБ'ЄДНАННЯ ШКІЛ

Маямі, Флорида. — Демократичний кандидат на президента Адлей Е. Стівенсон у своїй виборчій промові 25-го вересня гостро критикував закордонну політику Айзенгавера, закидаючи йому, що п і д т р и м у в а в арґентинського диктатора Хуана Д. Перона та що своєю політикою спричинив те, що держави на Середньому Сході почали „фліртувати з комунізмом". Стівенсон виступив проти молодшого брата Президента д-ра Мілтона Айзенгавера, який є дорадником уряду в справі американської політики в Латинській Америці. Демократичний кандидат твердив, що „член родини Айзенгавера" відповідає за те, що ЗДА прихильно ставилися до Перона і що утримували в Буенос Айресі свого амбасадора тільки тому, що „він подобався Перонові". Пресовий секретар Стівенсона Роджер Тоббі виясмив журналістам, що „цей член родини Айзенгавера — це д-р Мілтон Айзенгавер". Стівенсон промовляв також в Літтел Рок в Аркензо, і цією промовою почав виборчу кампанію в південних стейтах. Демократичний кандидат заявив ще раз, що підтримує рішення Найвищого Суду ЗДА, яке касує окремі школи для кольорових дітей. Стівенсон заявив 4,000 юрбі, в якій було більше білих осіб, що, на його думку, об'єднання шкіл напевно відбудеться згідно з законом, бо рішення Найвищого Суду — це закон, якого всі мусять слухати. Юрба оплескувала Стівенсона, коли він сказав, що стоїть на „справедливій демократичній плятформі, що не треба вживати сили для здійснення цього судового рішення". З Літтел Рок Стівенсон виїхав до Ню Орлінсу в Луїзіяні, де в своїй промові твердив, що не демократи, як про це говорив президент Айзенгавер, тримаються минулого і бояться поступу, бо ж республіканці живуть минулим і бояться зробити хоч один крок вперед. Стейти Аркензо і Луїзіяна голосували демократично в 1952 році, і, правдоподібно, вони будуть за Стівенсона й тепер. Гірше стоїть справа з Флоридою, яка чотири роки тому підтримувала Айзенгавера. Стівенсон промовляв ввечорі 25-го вересня в Маямі, де старався здобути прихильність тих демократів, які в 1952 році були за Айзенгавером. Всі ці три південні стейти мають 28 електорських голосів і Стівенсон хоче їх конче здобути, закидаючи республіканцям, що вони підтримують багачів і не дбають про бідних людей, та твердячи, що уряд Айзенгавера спричинив фармерську депресію.

Америка мусить бути завжди азилем для втікачів — заявляє Айзенгавер

Вашинґтон. — У відповідь на листа республіканського конґресмена Кіннета Б. Кітінґа в справі продовження дійсности іміґраційного закону з 1953 року президент Айзенгавер заявив, що він звернеться до майбутнього Конґресу з вимогою ухвалення відповідних законів в справі полегшення іміґрації до ЗДА, бо — за його переконанням — Америка мусить залишитися азилем для всіх тих, що ризикують своїм життям, щоб вирватися на свободу. Водночас із цим державний департамент подав до відома, що з передбачених Актом про допомогу втікачам з 1953 року 209,000 віз залишаться невикористаними в дні 31 грудня 1956 року яких 35 до 40 тисяч віз. Уряд звертався минулими місяцями декілька разів до Конґресу з пропозицією продовжити дійсність цього Акту і президент Айзенгавер подав у цій справі окремий законопроєкт і домагався його ухвалення в липні ц. р., але Конґрес залишив цю справу невирішеною. Тепер Президент задумує передати цю справу, як одну з перших на вирішення найближчої сесії Конґресу. Конґресмен Кітінґ, член правничої комісії в Палаті Репрезентантів, їде незабаром до Европи, як член міжурядової комісії для справ европейської іміґрації і як член одного з підвідділів правничої комісії, який підготовляє нові законопроєкти про дальшу іміґрацію до ЗДА. У своєму листі до Президента, написаному перед виїздом до Европи, конґр. Кітінґ натаврував демократ. більшість в Конґресі за її обструкцію проти прийняття поправки до Іміґраційного акту з 1953 року, яка уможливила б продовження дійсности цього закону поза встановлений речинець — день 31 грудня 1956 року. У своїй відповіді Кітінґові през. Айзенгавер заявив ще, що Америка мусить залишитися вірною одній із своїх найкращих традицій — давання пристановища переслідуваним і гнобленим.

Ніксон промовляє, хоч має інфлюенцу

Гавстон, Тексас. — Віцепрезидент Ричард М. Ніксон не погодився з порадою лікарів і не перервав виборчої кампанії, хоч дістав інфлюенцу та має збільшену температуру. Його лікар д-р М. С. Тодд радив йому не промовляти в Оклагома Сиіті, але Ніксон його не послухав і промовляв там впродовж 16-ох хвилин, а після нього промовляла його дружина Патриція. Ніксон відповів на депешу Волтера П. Рутера, голови Об'єднаних Автомобільних Робітників, заявивши, що здійснення чотириденного тижня праці не можна осягнути при допомозі закону, як цього хоче Рутер, бо в цьому напрямку мусять працювати і робітничі організації і працедавці і законодатні установи. В Оклагомі коло 1,000 осіб гаряче вітали Ніксона впродовж повних трьох хвилин, як він з'явився на сніданок до готелю „Скірвін Тавел". Ніксона представив республіканський конґресмен Пейдж Белкер, який сказав, що віце-президент не слухає свого лікаря і промовляє, хоч хворий на інфлюенцу і горло.

Фльота будує ракету „Іріс" для дослідження йоносфери

Боффало, Н. И. — Представник фльоти повідомив, що будується ракета „Іріс", яка зможе летіти вгору на висоту 200 миль, де буде досліджувати йоносферу. Вона буде мати більші можливості для дослідів, як дотеперішні ракети „Вікінґ" і „Повітряна Бджила Гай". Ракета „Іріс" може взяти тягар 100 фунтів, це значить, що вона може мати більш наукового досвідного приладдя, як штучний сателіт землі, який зможе летіти вгору на 300 миль, але його тягар не зможе перевищувати 20.5 фунта. Міжнародний Геофізичний Рік має тривати від 1-го липня 1957 року до 31-го грудня 1958 року. Фльота сподівається, що їй вдасться випродукувати ракету „Іріс" до того часу і що вона зможе бути використана ще під час Геофізичного Року. Ракету „Іріс" будує Атлантійська Дослідна Корпорація в Александрії, у ст. Вірджінія.

АНГЛІЯ І ФРАНЦІЯ ГОЛОСУВАТИМУТЬ ПРОТИ ДОПУЩЕННЯ В ОН СКАРГИ ЄГИПТУ

Об'єднані Нації. — Англійський і французький уряди обурені на закид, поміщений під їх адресою в єгипетські скарзі до Ради Безпеки Об'єднаних Націй, наче б Англія і Франція своїми діями створили небезпеку для світового миру та порушили чартер Об'єднаних Націй. Тому, мовляв, англійський і французький делеґати в Раді Безпеки голосуватимуть проти допущення тієї скарги Єгипту на денний порядок нарад. Знову ж представник Єгипту буде домагатися, щоби обидві скарги — Англії і Франції проти Єгипту за створення небезпеки для миру наслідком порушення Константинопільської конвенції 1888 року та Єгипту проти названих двох західніх держав — поставлено одночасно на розгляд в Раді Безпеки. Для прийняття під наради якогось внеску треба в Раді Безпеки, на 11 тамошніх членів, найменше 7 голосів „за". Англійсько-французька скарга має запевнену більшість, зате покищо відомо, що тільки СССР, Юґославія, Іран і Куба голосуватимуть напевно за єгипетською скаргою. Якщо до них прилучиться ще й Національний Китай і Перу, то рішальний голос залишиться за З'єдиненими Державами. Американський амбасадор при ОН Кебот Лодж заявив, що це настільки важлива справа, що вирішить її сам державний секретар Доллес. За газетними коментарями, мабуть прийде до компромісу, щоб обидві скарги поставити під одночасний розгляд, з тим, що Рада Безпеки сформулює свою ухвалу про прийняття під наради тих скарг, так, щоб було ясно, що річ іде про формальну сторінку, а не про апробату на істоту скарги, що образлива для другої сторони. Рада Безпеки, яка була скликана на середу, радитиме мабуть також у четвер, з уваги на можливість ускладнення ситуації, коли б також Ізраїль зажадав допущення його до обрад, у зв'язку з його давнішою скаргою за недопущення Єгиптом ізраїльських кораблів до плавби по Суеському каналі. У такому разі всі арабські країни напевне зажадали б і собі допущення їх до нарад,а це створило б хаос. Французька преса песимістично ставиться до практичних наслідків нарад Ради Безпеки над Суеським конфліктом та заповідає, що Франція не зреклася „свободи акції" на випадок неосягнення успіху на терені ОН.

Відновлено японсько-московські мирові переговори

Москва. — Спеціяльний амбасадор Японії для справи мирових перговорів з Совєтами, Шумічі Матсумото, який вів ті переговори в їх першій лондонській стадії весною цього року і був приявний під час переговорів міністра закордонних справ Шіґемітсу в Москві, прибув тепер знов з Токіо до Москви. У цій третій стадії переговорів за закінчення формально все ще існуючого стану війни між СССР і Японією, Японія візьме під увагу дві можливості: або, щоб Москва таки поступилась у територіяльному спорі за японські Курильські острови і південний Сахалін, що їх Совєти загарбали в Японії після війни, — або, якщо Совєти ніяк не захочуть піти в цій проблемі на запропонований Японією компроміс (зворот Японії 2-х острівців Еторофу і Кунашірі), — не згадувати взагалі у тимчасовому мировому договорі про територіяльну проблему. Таким чином мировий договір проголосив би закінчення воєнного стану і відновлення дипломатичних взаємин між двома країнами, — признав би звільнення японських полонених, які ще перебувають в СССР, дав би Японії договір про риболовлю та відкликав би совєтське „вето" проти приступлення Японії до Об'єднаних Націй. Матсумото має остаточно з'ясувати совєтське становище, після чого до Москви прибув би прем'єр Іхіро Гатояма для підписання договору, що його бажають собі обидві сторони.

Ще один польський летун втік із своїм МІҐ-ом на Захід

Копенгаґен (Данія). — На невикінченому ще летовищі в Ронне на данському острові Борнгольм приземлився із своїм турбомоторовим літаком типу совєтських літаків МІҐ-15 польський летун поручник Зиґмунт Косціляк. Під час осідання він пошкодив свій літак, але сам вийшов ціло. Прибувши на летовище в Ронні, Косціляк звернувся з проханням до данської влади дати йому право азилю, як політичному втікачеві. Він заявив, що вилетів із своєї бази біля Познаня разом з іншими летунами і в дорозі відлучився від них і полетів на Борнгольм, куди прибув після півгодинного лету. Косціляка перевезли до Копенгаґену на переслухання. Туди ж перевезуть після здемонтування і його літак, який є маловідомою на Заході модифікацією совєтського турбомоторового літака МІҐ-15. Досі втекло із своїми МІҐ-ами на Захід двох польських летунів — один в березні 1953 року й один в травні 1953 року. Обидва осіли і зсвоїми літаками на острові Борнгольм й обидва перебувають тепер у З'єдинених Державах Америки. Їхні літаки — після докладного вивчення — віддано польському урядові. МІҐ Косціляка був виряджений в спеціяльне радарове приладдя, яке дозволяє на лет за кожної погоди.

Ф. Е. Волтер за допущення 1,000 хворих втікачів до ЗДА

Бремергафен. — Конґресмен Франсіс Е. Волтер, демократ із Пенсилвенії, співавтор гостро критикованого іміґраційного закону, що так і звеється в скороченні „законом Волтера-МекКаррена", головний опонент продовження і злагіднення закону РРА (Рефюджі Реліф Акт) про допущення 214,000 втікачів до ЗДА, заявив, що він полосуватиме на найближчій сесії Конґресу за тим, щоб видати втікачам усі візи на в'їзд до ЗДА, невикористані за РРАктом до кінця цього року. РР-Акт діє тільки до кінця цього року. Закон про доповнення його цілою низкою додатків та про продовження його діяння поки не вичерпається вся його квота, перейшов уже в Сенаті, але застряг у Палаті Репрезентантів якраз наслідком опозиції конґресмена Волтера, який є головою Підкомісії для справ іміґрації і натуралізації. Коли тепер конґресмен Волтер заявив свою згоду на вичерпання всіх віз незалежно від того, чи закон вигасне з днем 31 грудня, то ця точка має запевнений успіх. Ф. Е. Волтер погодився теж, щоб допустити до ЗДА 1,000 втікачів, заквестіонованих лікарськими комісіями, головно як хворих на туберкульозу. Це було теж передбачене в доповненнях, які перейшли вже в Сенаті.

ІЗРАЇЛЬ ПЕРЕВІВ „ВІДПЛАТНИЙ" ВІЙСЬКОВИЙ НАСКОК НА ЙОРДАНІЮ

ЗГИНУЛО 50 ЙОРДАНСЬКИХ ВОЯКІВ. — АРАБСЬКО-ІЗРАЇЛЬСЬКА СИТУАЦІЯ ЗНОВУ ДУЖЕ НАПРУЖЕНА

Єрусалим. — З вівтірка на середу вночі частини реґулярної ізраїльської армії пляново перевели наскок на військово-поліційну станицю в місцевості Гусан на території Йорданії, за дві і пів милі від ізраїльського кордону. Висаджено в повітря будинок військової станиці, знищено два танки та захоплено багато зброї і амуніції. Згинуло під час того наскоку коло 50 йорданських вояків. Повідомив про це офіційно ізраїльський комунікат, з підкресленням, що це був відплатний акт, „щоби дати йорданській владі на її власній території переконливий арґумент, щоб вона закінчила свої атаки проти ізраїльських громадян і ізраїльської території." Ізраїльське офіційне повідомлення запевняє, що Ізраїль готовий зберігати мир, якщо припиняться арабські напасті у прикордонній смузі. Поруч із зруйнуванням йорданської станиці в Гусані, ізраїльське військо знищило низку йорданських укріплених позицій над кордоном Ізраїлю. Ця акція — пояснюють ізраїльські чинники — прийшла у відплату за вбивство в останню неділю чотирьох цивільних осіб і поранення 18 інших, за вбивство одної жидівської жінки під час збирання оливок та за вбивство водія вантажного авта: в усіх цих випадках йорданці стріляли з-поза кордону на жидів на території Ізраїлю 13 вересня ц. р. частина ізраїльського війська перевела була також рейд на йорданську територію, при чому згинуло було дев'ять арабських старшин і вояків, як також один цивіліст і одна дитина. У тодішньому своєму наїзді ізраїльські вояки м.ін. спалили були школу на йорданській території. Мішана Перемирча комісія Об'єднаних Націй осудила була той ізраїльський напад, а генеральний секретар ОН Гаммершилд, у своїх листах до Ізраїлю і Йорданії підкреслив, що так зв. відплатні акти недопускальні з погляду виразних постанов перемир'я, прийнятого всіми тамошніми заінтересованими державами. 19 квітня ц. р. Єгипет і Ізраїль підписали були новий акт перемир'я, а 3 травня прилучились до нього Йорданія, Либан і Сирія. Впродовж останнього місяця зросло число прикордонних „інцидентів", а в часі між 10 і 15 вересня ц. р. згинуло там найменше 25 осіб. Ситуація на Середньому Сході знову дуже напружена, особливо у зв'язку з Суеським каналом.

Англійський автор конституції для Кипру закликає греків до співпраці з ним

Лондон. — Лорд Радкліф, чільний англійський правник, якому англійський уряд доручив зладити конституцію для Кипру, відлетів вдруге на Кипр, щоб на місці „перевірити деякі враження", що їх він відніс з свого першого перебування на тому острові і щоби дістати нові суґестії для своєї праці. Лорд Радкліф звернувся з публічним закликом „до всіх, що бажають представити йому свої погляди" на проблему дальшої долі Кипру, щоб вони зголосились до нього на Кипрі. За першим разом свого перебування там, малохто взагалі з кипрських греків заходів говорити з Радкліфом, бо кипрські греки стоять на принциповому становищі, що до переговорів з англійськими чинниками в справі полагодження правного стану Кипру уповноважений тільки засланий архиєпископ Макарій. Тим часом, англійці, оприлюднивши нібито щоденник провідника підпільно-терористичної о р г а н ізації кипрських греків Діґеніса, де Макарія представляється, як активного співробітника підпілля, — сам замкнув собі дорогу до можливости відновлення переговорів з Макарієм. Згідно з останньою заявою міністра для справ колоній, Леннокса-Бойда, з 14 ц. м., Англія готова дати Кипрові найширшу автономію з тим, щоб закордонні й військові справи та внутрішня безпека на Кипрі (поліція) — були в руках англійців. Найтруднішою справою є загарантування кипрським грекам, що теоретичне признання їм права самовизначення буде практично переведене, як також справа ключа, за яким будуть вибрані представники автономного парляменту на Кипрі від тамошніх греків, яких є 400,000, — і від 100,000 турків.

В СВІТІ

● В Індонезії тривають бої з партизанами, мусульманськими фанатиками, які хочуть завести в державі режим мусульманської теократії. Кілька днів тому група таких партизанів, які називають себе армією Даруль Іслям, вчинила наскок на поліційну станицю недалеко Бандунґу на Яві і на 5 довкільних сіл. Згинуло при цьому 9 вояків і семеро цивільних.

● Совєтський міністер освіти, щоб „якось уможливити" репрезентаційному російському балетові Большого Театру в Москві відбути заповіджені гостинні виступи в Англії, прислав депешу до т. зв. Бритійської Ради, яка займається лагодженням різних суперечок всередині Комонвелту та веденням „місії доброї волі" за кордонами Англії. — — Балет, з наказу совєтського уряду, відмовився приїхати до Англії в з'вязку з справою Ніни Пономарьової: Москва хоче, щоб англійці відкликали наказ про арештування Ніни за крадіж капелюхів в лондонській крамниці.

● На Кипрі закінчився триденний загальний страйк протесту у зв'язку з повішенням трьох молодих революціонерів. Двох греків засуджено на досмертну в'язницю за посідання зброї. Помер англійський летун, поранений вибухом бомби, кинутої терористами на морському пляжі. За останніх 18 місяців згинуло на Кипрі з рук грецьких терористів 45 англійських вояків. Куди більше згинуло греків і турків.

● Еспанський часопис „Аріба", головний орган партії Фалянґа, гостро заатакував кореспондента „Ню Йорк Таймсу", Герберта Матьюза, який після одномісячного перебування в Еспанії написав низку статтей про світла й тіні сучасної Еспанії під режимом генерала Франка. „Аріба" твердить, що Матьюз, як і попередні кореспонденти „НЙТаймсу" — це жиди, які свідомо представляють Еспанію у кривому дзеркалі.

● Ще два чехи втекли з ЧСР до Західньої Німеччини, 22-річний Владімір Врзаль, поручник летунства, і Людовик Седа, летунський технік, украли легкий одномоторовий військовий літак, перелетіли ним 250 миль і приземлились біля Нассав по німецькому боці. Вони негайно попросили признати їм право азилю, заявивши, що втекли від нестерпних політичних і економічних умовин. Їх перевезли до американської станиці на переслухання.

● Біля Єрусалиму розігралась нова драма: коли група жидів наблизилась до місця, де ведеться археологічні розкопини, вояк по йорданському боці почав на них стріляти. Троє жидів (між ними одна жінка) згинули, 15 ранено. Йорданська влада пояснила, що цей вояк раптом збожеволів і що його роззброїли й відвезли до шпиталю.

● На Мадярщині випустили з в'язниці д-ра Авреля Варраньї кореспондента англійської пресової аґенції Ройтера, якого заарештували були мадяри ще в 1952 році. Він просидів чотири з половиною року без суду, при чому йому так і не сказали причини ув'язнення.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays (Saturday and Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.
Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Acepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918
За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.
Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ДИПЛОМАТІЯ В СПРАВІ СУЕЗУ

Чим більше вчитувались люди в масу вісток, публікованих у зв'язку з Суезьким конфліктом за минулих рівно два місяці, тим глибше було в них враження хаосу. Та й серед повідомлень про хід подій раз-у-раз можна було зустрічати вислів: „ситуація цілком хаотична". Проте, відриваючись від подробиць та придивляючись тільки великим і дальшим цілям головних заінтересованих сторін, можна бачити в отому згаданому хаосі таки порядок, а в ньому — докладно відрізняти, хто за що змагається.

Цікаво, що, на тлі цих дальших і справжніх цілей головних акторів Суезької драми, сам Суезький канал і плавба по ньому сходять до ролі тільки засобу. Передусім, щодо Єгипту, то Гамаль Абдель Нассер признався, що він уже протягом двох років думав про те, що управління Суезьким каналом повинно в цілості перебувати в єгипетських руках і під єгипетською контролею. На цій підставі державний секретар Доллес заперечив, начебто Америка завинила в усьому тому конфлікті і начебто вона спровокувала Нассера до націоналізаційного акту, відкликавши пропозицію про фінансування будови Асванської греблі. Та й сам Суезький канал — це теж тільки засіб для здійснення дальших амбітних плянів Нассера — здвигнути могутню панарабську державу під своїм проводом. Компанія Суезького каналу була одною з менших перешкод до осягнення тієї цілі, і тому треба було її усунути: куди більшу перешкоду (перебування Англії в Суезькому обширі) вже зліквідовано, а ще більшу (існування Ізраїлю) треба буде зліквідувати в майбутньому. Деякі закордонні кореспонденти з Каїро запевняють, що справжнім режисером цієї єгипетської дипломатії є совєтський амбасадор Кісєльов, який сам слухає Шепілова.

Суезький канал, вся його доля, а не то плавба по ньому, є вже сущою дрібницею для Совєтів. Він став тільки пригожим засобом для дальшого сіяння ворожнечі між арабським та вільним західнім світом. Москва використала Суезький канал так само, як арабсько-жидівську ворожнечу, щоб підрізувати економіку Англії, залежну від середньосхідної нафти. Тому совєтська дипломатія наставлена на утруднювання згоди між Заходом та Єгиптом.

Складніша справа з дипломатією трьох західніх великодержав. Вона не одностайна, бо цілі тих держав різні. Англії залежить на тому, щоб свобода плавби по каналі була дійсно забезпечена і не була наражена на наслідки змінливого настрою єгипетського президента з диктаторською владою. Вирішним чинником для Англії є економіка. Слабість англійської дипломатії виявилась у тому, що за нею стояла не дійсна збройна сила, а тільки уявна: тому Іден мусів блефувати і так легко подався під натиском пацифістичної партії Праці. Тому також Англія радісно погодилась, щоб відповідальність за вислід спору з Єгиптом перейняли на себе З'єдинені Держави: адже речником західньої „великої трійки" на обох Лондонських конференціях був державний секретар Доллес, йому теж приписують авторство обох конкретних плянів, зроджених на тих двох конференціях. Інакше Франція. Для неї Суезький канал і плавба по ньому — це вже тільки зачіпка для змагання до головної цілі: повалення режиму Нассера ,як людини, що у зв'язку з своєю панарабською націоналістичною ідеологією та конкретними панарабськими експансивними плянами стала протектором протифранцузького революційного руху в Альжирі. Тому французька дипломатія, маючи не економічну, а суто політичну ціль на увазі, перла до війни з Єгиптом.

Тож не дивниця, що французький прем'єр публічно нарікає на „незгоду між альянтами", маючи при цьому на увазі зовсім протилежну цілям Франції політику в цій справі — З'єдинених Держав. Бо ціллю американської політики в Суезькому конфлікті стало в першу чергу не допустити, власне, до вибуху війни. Війна за Суез противиться принципам американської зовнішньої політики, що мобілізує вільний світ проти СССР, і вона не вміщається теж в активну внутрішню політику Америки, що стоїть під знаком виборів. Доллес рахує також, що на довшу мету радше збільшиться, а не зменшиться число таких арабських провідників, які матимуть досить верховодництва Нассера, що ставить їх перед доконані факти і примушує до солідарности, без уваги на розбіжність і інтересів і окремих амбіцій. Враження хаосу побільшує ще окрема позиція Індії: Неру мусить лявірувати поміж антиколоніяльним принципом і приналежністю до Британського Коммонвелту. Скандинавським державам залежить тільки на мореплавбі, Еспанії і Італії — на добрих взаєминах з арабами, а Західній Німеччині — на закріплюванні німецького промислу на Середньому Сході.

Ціллю дипломатії всіх цих вільних держав є зводити до спільного знаменника всі ці суперечні інтереси й інтенції, у переконанні, що кожна з цих держав програє свою справу, коли не буде їх спільного одностайного фронту.

МІЖ КАПІТОЛЕМ І БІЛИМ ДОМОМ...

ЧИ ВАШИНҐТОН ДІЖДЕТЬСЯ ШЕВЧЕНКА?

Шевченко ждав — і не діждався Вашинґтона. Чи діждеться Вашинґтон Шевченка у вигляді монументу? Об'єктивно на це більші дані, як були колись на Шевченкову мрію. Тому мені здається, ідея п. Ів. Дубровського (див. „Свобода" з 23-го червня ц. р.) не така вже нереальна, якщо йде про практичні можливості. Я не знаю, чи монумент Шевченка в столиці ЗДА виконав би як слід завдання пропаґанди його імені та його пророчого діла і чи заспокоїв би сентиментальне бажання українців. Але напевно оте сентиментальне серце українця, скитальця чи вже громадянина ЗДА, раділо б, якби в столиці Америки, десь біля Вашинґтона чи Лінколна ,стояв і наш мармуровий Шевченко. Та, очевидно, справа має не тільки сентиментальний чи пропаґандивний, але й зовсім практичний аспект. Може найважливіше практичне питання — це гроші ,але про це я не беруся говорити. З практичного аспекту вирине наперед формальна сторінка.

Вашинґтон, як відомо, не має своєї самоуправи, а підлягає безпосередньо Конґресові. Тому, щоб поставити пам'ятник на якійсь площі в Вашинґтоні ,треба окремого закону. А це значить — треба наперед здобути для цієї ідеї якогось конґресмена чи сенатора і просити їх, щоб поставили відповідний законопроєкт у Конґресі. Проєкт піде звичайною законодавчою дорогою. Може не розпалить він пристрастей і не викличе довгих дискусій, як якийсь проєкт закону про натуральний газ чи фармерську допомогу або й сеґреґацію. Але мусітиме він піти до відповідної комісії і далі до підкомісії. Там будуть переслухувати кого слід, може знавців історії та літератури, може спонзорів пам'ятника — це залежатиме від членів комісії. Але напевно питатимуть, три окремі аґенції, які завжди мають голос у справах пам'ятників, будованих у столиці: Національну Комісію Мистецтва, Столичну Комісію Плянування і Національну Службу Парків. Проєкт, якщо приймуть в Комісії, піде на пленум тої палати, в якій було поставлене внесення, а коли й там пройде, то помандрує до другої палати для такої ж самої процедури, і так далі, аж до підпису Президента, щоб стати законом. Це звичайно довга дорога.

Ось, останній, 84-ий Конґрес прийняв два закони про пам'ятники: посол Борлесон подав проєкт закону про побудову пам'ятника Симонові Боліварові, визвольникові Південної Америки (дар венесуельського уряду) в лютому 1955 року, а Президент підписав готовий закон аж 29-го червня того ж року. Другий пам'ятник, Лейфові Еріксонові, першому відомому відкривцеві Америки, ждав ще довше: законопроєкт поставлено в Сенаті у липні 1955 року, напередодні конґресових вакацій, а Президент дістав його до підпису аж 2-го серпня 1956 року. І не треба думати, що це для конґресменів звичайна формальність :вони дискутують ціль, потребу і також естетичну сторінку пам'ятника. У висліді закон уповноважить секретаря внутрішніх справ прийняти, в імені ЗДА, даний пам'ятник як дарунок, напр., американців українського походження ,призначити на нього місце з публічних ґрунтів ЗДА в дистрикті Колумбія і — якщо треба — подбати про відповідний п'єдестал.

Зовсім не маловажна й мистецька сторінка. Ясно, що ми хотіли б показати не тільки образ чи ім'я Шевченка, але також мистецький твір. Я оглянув багато вашинґтонських монументів і переконався, що не один із наших мистців міг би тут гідно репрезентувати себе і українське мистецтво. Але відома річ, що Вашинґтон консервативний у смаку. Не тільки пам'ятники з початку цього століття, але й нові здебільша витримані в клясично „пам'ятниковому" стилі ;особливо всі численні кінні постаті воєнних героїв, хоч гарні, але до знудження подібні стилем один до одного і до сотень таких же в Европі. В стилі панує реалізм, і тільки декуди є сліди імпресіонізму чи модерно спрощених або стилізованих форм. Абстрактних форм не бачив я взагалі.

З секретарем найважливішої з цих трьох аґенцій, які мають голос у справах пам'ятників, з мр. Линтоном Вілсоном з Комісії Мистецтва, мали ми прецікаву розмову про мистецьке плянування розбудови Вашинґтону. Мр. Вілсон запитався мене про евентуального творця Шевченкового пам'ятника. Я назвав йому ряд українських скульпторів :очевидно, Архипенкове прізвище було йому відоме. Він сказав, що дуже радо бачив би Архипенків твір у столиці, але, якщо він був би занадто модерний, а то й абстрактний у формі, то невідомо, як прийняв би його консервативний у поглядах Конґрес.

Якщо йде про пропаґанду Шевченкового, а при тому й українського імени, то місце пам'ятника має чи не більше значення, як його вигляд. Говорячи, чисто комерційними катеґоріями, гірший формою пам'ятник, але в місці великого руху людей, буде більш успішний, ніж прекрасний мистецькою формою твір, схований від людського ока. Вашинґтон наставлений на туристів, а туристи в своїй масі мають утерті шляхи. Великий і пишний зелений пояс між Капітолем на сході та монументом Линколна на заході і вулиці та будівлі по обидва його боки — це неначе вісь Вашинґтону і центр туристичного руху. Але там стоїть тільки мала частина столичних пам'ятників, яких є тут всього 94, включаючи пам'ятникові криниці-водограї, тристалітні японські лямпи над Потомоком чи позолочені кінні постаті при вході на Арлінґтонський міст. Спонзор пам'ятника може запропонувати місце на нього, але Конґрес або з його доручення секретар внутрішніх справ, за опінією згаданих комісій ,остаточно призначить це місце. Чи призначив би він

(Закінчення на стор. 3-ій)

Юрій Таркович

НОВА УНІФОРМА В НІМЕЦЬКИХ МІСТАХ

Тяжко і довго родилася нова німецька армія. На сторінках німецької преси велися довжелезні дискусії на тему: чи потрібна армія? Противники армії ,а їх в Західній Німеччині багато, відкопували щораз нові арґументи. Найголовнішими з них були такі, що, мовляв, армія вже два рази в недавній історії спричинила дуже багато лиха німецькому народові, армія коштувала дуже багато і завжди старалася бути „державою в державі"; генеральний штаб занадто любить „плянувати", а потім пускається в небезпечні комбінації і врешті програє. Довжелезний список арґументів говорив проти нової армії.

Уряд канцлера Аденауера і його партія, Християнсько-демократична унія, вперто й терпеливо настоювали на своєму: армія є конечним злом, без неї ми обійтися не можемо. Совєти озброюють свого східньо - німецького сателіта, Чехія і Польща вже по зуби озброєні ,а що станеться тоді, як американці і англійці вирішать відтягнути свої війська не тільки із Західньої Німеччини ,але й з цілої Европи? Хто буде Західню Німеччину обороняти від величезної військової сили бльоку комуністичних держав? Правда, арґументували прихильники канцлера Аденауера, нова армія обтяжує бюджет, але при дальшому триванні ремілітаризації Західньої Німеччини треба буде західнім альянтам платити грубі мільярди твердих німецьких марок, отже вже краще оплачувати самим свою армію і мати свою власну оборонну силу.

Факт існування німецької армії тепер вже незаперечний, і вояки в новій уніформі чимраз частіше появляються на вулицях західньо - німецьких міст. Пересічні німці не долюблюють цієї уніформи. Кажуть, що це уніформа портьєрів. Але виглядає вона не так уже погано: темносірої барви, дуже подібна до уніформи американських летунів з відомим „жакетом Айзенгавера". Німці звикли до своєї колишньої строго-бундючної уніформи. А нова уніформа, власне, напівцивільна, з краваткою та сірою або білою сорочкою і майже цивільними чорними черевиками. Здалеку навіть важко відрізнити нового німецького вояка від американського летуна; впадає в очі хіба довге волосся німецького вояка як контраст з американським „їжаком".

У перших днях мешканці німецьких міст оглядалися за німецькими вояками, покручували головами і здивовано говорили: Чи це справді німецькі вояки?. Безліч дрібних інцидентів викликала їх поява. Були випадки, коли на них кидали камінням, пускали на їх адресу глумливі насмішки.

Кожен, хто знає притаманну німцям дисциплінованість, був здивований такою їх поведінкою. Здавалося навіть, що німці переродилися і війська таки зовсім не хочуть. Але це справа не така проста. В противійськових виступах брали участь часто комунізуючі елементи, яких тут насправді дуже мало, але вони голосні, крикливі. Багато з німців, критично наставлених до створення нової армії, думають так: якщо Америка виграла війну, то нехай вона нас і обороняє, як Совєти обороняють Східню Німеччину. Ці люди очевидно ніяк не хочуть враховувати того факту, що Східня Німеччина — сателіт Кремлю, а Західня Німеччина — суверенна держава, яка мусить сама дбати про свою оборону, хоч це в'язане з обтяженням бюджету, бо 500,000 армія коштуватиме їй річно до 10 мільярдів марок (2.5 мільярда долярів).

Економічно думаючі німці не погано вив'язуються з справою закупу зброї. Невтаємничені думали, що Західня Німеччина негайно почне розбудовувати військову індустрію, і це піде на рахунок зниження її експорту, що дає величезний приплив золота і чужої твердої валюти. Німецький експорт — найбільший з експорту всіх держав континентальної Европи і скоро перевищить англійський. В Бонні вирішили інакше: власної військової індустрії зовсім не розбудовувати, а готову зброю закуповувати в інших країнах. Цим Бонн хоче рівночасно вбити дві мухи: заспокоїти Францію і деякі інші европейські держави, які побоюються зростання німецької збройної потуги. Ми ,кажуть у Бонні, власної військової важкої індустрії взагалі не будемо мати і, значить, для жадної західньоевропейської країни не можемо бути небезпечними, бо німецька армія залежатиме в доставі зброї від тих же европейських країн. Подруге, думають в Бонні ,не розбудовуючи власної військової індустрії, німецька торгівля може й далі поширювати мирну торгівлю, а з валютних надвишок легко оплачувати імпорт зброї. Рівночасно на випадок війни не буде такої небезпеки летунських нападів на Західню Німеччину, бо ж її індустрія не вироблятиме зброї і значить не конче треба буде її нищити. Непогані розрахунки для німецького економічного життя.

Пересічний німець глибоко вдумується у подібного роду розрахунки і поступово переконується, що справді воно не так зле мати свою армію. Під впливом таких думок і наставлення до нової німецької уніформи поволі змінюється на краще. Західній німець бачить, що німецька армія не конче мусить означати зниження його життєвого стандарту, яким німці так дорожать. Одне, з чим тут важко німцям примиритися, це — обов'язкова військова служба. Німець вважає, що армію можна розбудувати самими добровільцями, а уряд в Бонні доказує, що півмільйонової армії з добровільців не скомплектує. В Бонні плянували завести 2-річну обов'язкову військову службу, але щодо цього, урядові старенького Аденауера прийдеться, мабуть, поступитися і, як менше зло, прийняти однорічну службу. Наступного року мають відбутися парляментарні вибори, і теперішня урядова партія не хоче втратити виборців, що є проти довгої військової служби.

І. Світ

ЗА БАМБУСОВОЮ ЗАСЛОНОЮ

Хоч як нерегулярно доходять до нас вісті з далеких кутків Азії, але згідно з цими відомостями можна до певної міри уявити собі долю наших українців, які там опинились. Накопиченню цих вісток допомагають тепер нові втікачі з тих теренів, зокрема з Манджурії, що дісталися до вільного світу, перейшовши довгі та трудні шляхи, а також, хоч дуже обмежені цензурними умовинами, листи до різних осіб.

В більшості вісток повторюється те саме: що майже всю українську колонію в Харбіні вивезено, залишилися жінки, діти та старші люди, а з молодих тільки ті, що не брали активної участи в нашому тамошньому житті в останні роки перед війною або під час війни. Така сама доля спіткала українців в інших місцевостях Манджурії.

У властивому Китаї, себто на півночі в Тяньцзіні та інших містах, всіх українців, хто цього хотів евакуйовано з допомогою американської фльоти заходами Пан-Американської Української Конференції, українських кол в Америці та Українського Представницького Комітету — Українського Клюбу в Шанґгаї. Тільки в Шанґгаї залишилися з своєї волі понад десяток осіб, головне старших людей, або тих, що стояли поза українською організацією. З цих людей, після вступу червоних китайських військ до Шанґгаю, ніхто не був заарештований, хоч, правда, переходили вони допити та всілякі виясненння.

Заходами згаданих вище організацій вдалося виїхати з Шанґгаю п. Шпаченкові, б. організаторові українського куреня ім. гетьмана Сагайдачного на Сибіру та учасникові сибірських українських з'їздів і його синові інж. Кровському. Зовсім недавно дісталися до Франції (Ніцца) подружжя І. Підлужних. Це — старші люди, артисти професіонали, що брали активну участь в українському театральному житті.

До Арґентини дісталися родичі Гаврила Тоцького, б. голови та довголітнього секретаря української Громади в Шанґгаї. З Манджурії виїхали до Південної Америки один з синів Василя Опадчого з дружиною, знаного добродія та колись активного діяча; там же живуть тепер дружина та діти Микулича, сестра покійного д-ра М. Мілька.

До Манджурії вернулися з Сибіру кілька українців, що були вивезені червоними після окупації тої країни совєтською армією. Вони перебули довгі роки на засланні. З певних причин не називаємо прізвища цих осіб.

Є відомості, що сина о. Миколи Труфанова, довголітнього настоятеля української православної церкви в Харбіні, що був висвячений у священики, заарештовано і заслано. Ця церква перестала вже бути українською. Під час червоної окупації на чолі її стояв московський священик ,але тепер він перебуває в Австралії, куди якимось способом виїхав пару років тому.

В Манджурії і в Китаї взагалі большевики перевели повний розгром православного церковного життя. Ще перед закінченням війни архиєпископ Пейпінґської Духовної Місії — Віктор узяв совєтський пашпорт і перевів все майно місії під московське володіння. Як архидиякона він узяв собі б. вірменського протодиякона Семена, який за пияцтво був викинутий з числа духівництва православної церкви в Китаї. Майже всі члени місії розбіглися, більшість до Шанґгаю, а пізніше виїхали хто куди; з них два українці - священики та та один диякон О. П. Шевченко живуть тепер в Японії. В Харбіні після арештів та вивозу залишилося 26 православних священиків, але в кінці листопада минулого року 13 виїхали „добровільно" до Совєтів.

Активний єпископ Манджурії, Нестор, що колись був на Камчатці, в початках совєтської окупації залишився на своїм місці, але потім був вивезений до одного з таборів в Красноярському краї, де не зважаючи на похилий вік, працював нарівні з іншими в'язнями. Навесні цього року він, буцімто, виїхав до Москви, де йому дозволили жити в одному монастирі. Як виходить з одного листа, він має намір відійти від церковної діяльности і провести решту життя в монастирі, — чи тільки дозволять йому це?

Цього року в місяці лютому харбінська церква проводила на Сибір єпископа Никандра, який в останніх роках правив манджурською єпархією, та ченця Семена. В одному листі читаємо, що „всі люди в соборі плакали, коли прощались з єпископом", бо, мабуть, не був той від'їзд добровільний.

У Харбіні від 1927 р. існувала греко-католицька місія для росіян („Про Рашія"). На чолі її до 1939 р. стояв архимандрит Фабіян Абрантович ,колишній активний білоруський діяч. При ньому було кілька священиків, як о. Кузьма та о. Хома, обидва білоруси, та один москаль, а пізніше надісланий як начальник місії архимандрит, словак чи поляк. Не зважаючи на велику прихильність арх. Фабіяна до українців, він не мав права вести серед них активної праці, також всі заходи українців греко-католиків дістати священика-українця до Манджурії не увінчались успіхом. В той самий час широкі можливості створювано для москалів. Для них був заснований хлоп'ячий каледж св. Николая, де навчання провадилося в монархістично-московському дусі. Зокрема, історію Росії викладав Власов-Унтербергер, автор виданої цією місією російської історії на 1,000 стор. Так само було з іншими науками. У складі вчителів цього каледжу з українців були тільки два: Кость Андрущенко, що навчав англійської мови та виконував обов'язки наглядача над життям учнів, бо всі вони жили при місії в

(Закінчення на стор. 3-ій)

У ВЕЛИКОМУ ЛЮДНОМУ МІСТІ...

У великому людному місті
Є багато глухих дільниць,
Де вночі під платани безлисті
Чорна сутінь лягає ниць.

Я тебе проводжав додому,
Ми пустим передмістим ішли,
В темну вулицю, нам невідому,
Ми звернули, не знати коли.

Зупинились: Куди ж тепер нам?
Повернути назад чи вбік?
Щось стає силуетом химерним,
Десь ліхтар миготить віддалік.

Невиразні провулків провали,
Смужка неба, як зоряний шаль...
Та, на жаль, ми недовго блукали
І дорогу знайшли... на жаль.

І лишилось бажання дике
Відтоді на добро чи на зло —
Заблудитись з тобою навіки,
Щоб назад вороття не було!

ІГОР КАЧУРОВСЬКИЙ

Ольга Мак

ЛОБО

(Оповідання з бразилійського життя)

(9)

Це була остання притомна думка, по якій почалося маячіння. Мені видавалося, що ліжко летить вперед із страшною силою, а йому назустріч здіймаються високі червоні хвилі. Від страху я хапався руками за ковдру і впирався ногами в спинку ліжка, стараючись не допустити до зудару. Але це нічого не помагало: червона хвиля зближалася й росла, росла, як стіна, поки нарешті зі страшним шумом не спадала на мене і не заливала мого мозку гарячою, сухою піною. Після того я розплющував очі й бачив, що ліжко на якийсь час зупинялося, а довкола виринали знайомі предмети: ось навпроти мене двері до кімнати, що колись була їдальнею, ось ліворуч від подушки вікно, крізь яке сиплеться яскраве сонячне світло, а довкола — стіни. Я до подробиць уже вивчив усі їхні плями й шкалубини та пооблуплювані лисини, по яких можна порахувати, скільки разів і в які кольори була колись ця кімната мальована. Оця рожева фарба — найдавніша, зелена — пізніша, а жовта — остання. Нажовто помалювали хату якраз перед моїм шлюбом з Марією...

Я приплющував у знемозі очі, і моє ліжко знову рушало з місця і бігло чимраз скоріше назустріч червоній хвилі. Знову боротьба, знову зудар і знову гаряча, суха піна обливала мій мозок.

Спрага спалила мені уста, я благав пити, але чи то не міг додуматися, чи не мав сили встати й набрати води з відра в кухні. Не замкнув також віконниці, хоч сліпуче світло побільшувало мої терпіння. Так промучився цілий день, змагаючись із спрагою, мареннями й жорстоким кашлем, що рвав мені легені. Трошки полегшало тільки тоді, коли сонце сховалося за лісом, а крізь відчинене вікно війнуло в хату прохолодою.

Зібравши всі свої сили, я з тяжкою бідою зсунувся з ліжка, тримаючись стін, вийшов до кухні і припав до теплої води. Пив, змочував собі обличчя, голову й груди, поки нарешті не відчув такої полегші, що зважився вийти надвір і набрати свіжої води з криниці. Правда, мало бракувало, щоб я не полетів сторч головою за відром, а потім не перекинувся на порозі, але якось того не сталося.

Поставивши воду біля ліжка, я намочив рушник і приклав його до палаючої голови. Ах, як це було розкішно!.. Червоні хвилі більше не з'являлися, ліжко і всі інші предмети стояли на своїх місцях, а крізь вікно повівав свіжий вітерець погожої місячної ночі.

Я пив і пив, часто змінював обклад на голові і врешті трохи задрімав, чи забувся.

І тоді несподівано прийшов Лобо...

Я вже не пам'ятаю, як я його почув, тільки пам'ятаю, що ноги мої вгиналися від зворушення і серце мало не вискакувало з грудей, коли я йшов відчиняти йому колишні „парадні" двері від їдальні.

— Лобо, — стогнав крізь сльози втіхи, — Лобо!.. Нарешті ти прийшов!.. Нарешті хоч ти будеш зі мною, приятелю мій дорогий!..

Але Лобо на цей раз, здавалося, був цілком байдужий до своєї радости. Зіщулений і якийсь ніби наляканий, прослизнув крізь двері, обійшов попід стінами кімнату і пішов до кухні.

Коли б я був здоровим, то напевне краще придивився б до його вигляду, а також звернув би увагу на те, що він, щоб увійти на подвір'я, вирив глибоку яму під фірткою та відірвав дошку, прибиту чотирма грубими цвяхами. Не скимлів і не гавкав, не видав взагалі жадного звуку, вдирався мовчки. Але гарячка туманила мені мозок і валила з ніг, так що я втратив здібність щось помічати й думати. Тільки, коли побачив, що він нипає по хаті, взяв ще майже цілу курку, яку всмажив напередодні, але якої вже не міг їсти ,і кинув йому.

— Їж, Лобо, їж! — припросив. — Ти певно голодний.

Але Лобо тільки понюхав печеню і відійшов геть. Поплентався до спальні, ліг на свій мішок, але зараз же встав і знову посунув до кухні.

— Що тобі, Лобо? — спитав я тривожно. — Ти хворий? Ходи сюди...

Спустивши голову, він підповз до моїх колін, але зараз же обернувся і поволікся до спальні.

Я пішов за ним і в знемозі впав на ліжко, зайшовшись новим приступом тяжкого кашлю. Почував себе вичерпаним від зроблених зусиль. Замість гарячки, мене тепер кинуло в холодну лихоманку. Мною трясло і підкидало, зуб не попадав на зуб, так що я мерщій натягнув ковдру аж на голову і скулився. Раптом забув і про Лоба і про все на світі, опанований одним лише бажанням — зогрітися!..

Не минуло й кількох хвилин, як це бажання здійснилося: мене обдало варом, а ліжко підскочило і стрілою помчалось вперед, де в далині вже виростала знайома полум'яна хвиля.

Зірвавши з себе ковдру, я спустив руку у відро, витягнув з нього мокрий рушник і приклав його до голови. Від того червона хвиля відразу щезла, ліжко стало, і все довкола набрало свого звичайного вигляду. Місячне проміння скісно падало з вікна і лягало переламаним ромбом на мою ковдру й стіну, а в темному кутку біля дверей горіли, як два фосфоричні вогні, блискучі зелені ґудзики. Вони дивилися на мене впертим нерухомим поглядом, від якого ставало лячно.

— Лобо!..

Зелені вогні зрушилися з місця і поплили до мене.

— Мій Лобо!..

Він підійшов зовсім близько, але, коли я простягнув руку, щоб його полащити, ухилився і пішов до їдальні.

— Куди ж ти, Лобо?.. Ходи до мене...

Фосфоричні очі блиснули з темряви і зупинилися якраз навпроти мене. І в них раптом спалахнув розпучливий жах, такий виразний жах, що навіть я відчув його власними нервами й здригнувся.

— Лобо, що з тобою? — спитав я якомога лагідніше. — Чого ти боїшся? Іди сюди, до мене...

Але він не йшов. Зелені вогні його очей погасли й щезли, а натомість з'явилася тінь, що сунулася десь попід стінами, глухо цокаючи пазурями по дошках підлоги.

Гарячка йшла новим приступом, витворюючи тяжку плутанину думок, почувань і видив. Чим далі, тим з тяжчими зусиллями доводилось мені виборювати від хвороби короткі моменти притомности, і тоді я відчував —гніт якогось неспокою й подразнення. Від чого?.. Я довго борсався з тим питанням і нарешті зрозумів, що мене непокоїть Лобо. Чому він не спить? Чому тиняється з кутка в кут, ніби щось загубив?

— Лобо, лягай! — крикнув я з усією силою, на яку лише міг здобутися, і відразу ж по тому втратив притомність...

Минуло, може, зо дві години, бо скісний переламаний чотирикутник вікна пересувався з мого ліжка аж у той кут, де лежав Лобо, коли я знову опам'ятався. Лобо сидів і дивився на мене моторошним несамовитим поглядом, а з його роззявленої пащі тоненькими нитками збігала на підлогу слина...

В ОБОРОНІ В'ЯЗНІВ СОВЄТСЬКИХ КОНЦЕНТРАЦІЙНИХ ТАБОРІВ

Листи, що їх переслали закордон українські політичні в'язні совєтських концентраційних таборів в Мордовській АССР, викликали широкий відгомін у всіх країнах вільного світу. Міжнародна й українська еміґраційна преса всіх відтінків широко коментувала зміст листів та морально підтримала домагання в'язнів. Сенатор Істленд поставив вимогу перед делегацією ЗДА в Об'єднаних Націях, щоб вона підтримала розгляд петицій в'язнів на форумі цієї організації.

Українські політичні в'язні совєтських концтаборів, рискуючи власним життям, мали відвагу перестерегти вільні народи перед небезпекою, що їм загрожує збоку Москви. Рішаючись на такий крок, вони водночас поклали великий тягар відповідальности за успіх їхніх листів на українську еміґрацію.

Перше наше завдання — це добитись, щоб листи в'язнів стали справді предметом розгляду перед Комісією Прав Людини Об'єднаних Націй.

Практика страйків, що прокотились в СССР в 1952-1955 роках доказує, що єдино під натиском організованої сили в'язнів, московські комуністи пішли на уступки. Не можна також забувати, що Москва дуже вразлива на все, що проходить поза межами її влади. Це видно і на згаданих листах. Востаннє большевики почали поширювати на терені Західньої Німеччини листівки, в яких одверто заговорили про листи в'язнів, нападаючись водночас на деяких українських політичних діячів. Коли б так справді прийшло до розгляду на форумі ОН обвинувачень, що їх роблять в'язні Москві, тоді, звичайно, самими брехливими листівками вона не могла б відкупитися.

Для того, щоб добитись такого результату, треба усіма засобами мобілізувати публічну опінію вільних народів для справи розгляду домагань в'язнів перед ОН.

Особливо пригожий ґрунт для таких акцій творять ЗДА. Правда, в цій країні не бракує також людей, які раді б за всяку ціну зговорюватись з большевиками, але, з другого боку, поневолені народи СССР мають з ЗДА також багато випробуваних приятелів, що постійно стають на їх захист. Власне серед тих кол листи в'язнів знайшли прихильний відгук.

Український Конгресовий Комітет доказав, що він розуміє вагу листів українських в'язнів, коли в минулих тижнях дав повну підтримку акціям для їх поширення. Тепер, по закінченні першого етапу, приходить черга на окремі Відділи УКК на місцях, тобто на все зорганізоване українсько-американське суспільство.

В Нюарку, ще в травні ц. р. покликано до життя Стейтовий Комітет для влаштування маніфестації.

Ціллю цього комітету, до якого запрошено представників всіх товариств на терені стейту Ню Джерзі, є влаштувати величаву маніфестацію з походом вулицями Нюарку в дні 21 жовтня 1956 р. До участи в програмі маніфестації запрошено теж провідних діячів американського суспільно-політичного життя.

Як слід було очікувати всі товариства, без огляду на політичні переконання, поставились до влаштування такої маніфестації позитивно та заповіли свою участь і поміч.

Маємо надію, що підготова до подібних маніфестацій вже ведеться і в інших місцевостях, де є скупчення українців.

Маніфестаційний Комітет Стейту Ню Джерзі.

ЧИ ВАШИНГТОН ДІЖДЕТЬСЯ ШЕВЧЕНКА?

(Закінчення зі стор. 2-ої)

Шевченковому пам'ятникові таке місце, яке нам здавалося б гідним і „відповідним"? Ось, напр., пам'ятник Данте стоїть у прекрасному Меріділян парку, але відносно небагато людей, а особливо туристів бачить його там. Там же стоїть і невелика кінна постать Жанни Д-Арк, копія статуї перед катедрою в Реймсі.

Найбільш репрезентативні місця зайняли в Вашингтоні — крім Вашингтона, Линколна й Джефферсона — військові герої Американської революції чи Громадянської війни. Лфаєт сквер — парк навпроти Білого Дому, це неначе сквер пам'ятників з кінними постатями ген. Джексона (президента) посередині і чужинців Лфаєта, Рошамбо, Костюшка і стоячого Барона фон Штойбен (тут кажуть Стюбен)по чотирьох рогах. Пам'ятник Костюшка — це дарунок міста, роботи Антоні Попеля з 1910 року.

Таких скверів - парків, як цей Лфаєта, у Вашингтоні чимало. Вони в добрих місцях ,поперерізувані стежками з лавками, обсаджені старими деревами і — здається мені — могли б прийняти не один ще невеликий пам'ятник заввишки яких 9 до 12 стіп (пам'ятник Данте має 12 стіп, а Жанни Д'Арк усього 9 стіп).

Зелені травники - трикутники, де сходяться навкіс три великі вулиці, є теж гарним місцем на пам'ятники, але боюся, що кращі з них вже „зайняті" або „зарезервовані". На одному з таких трикутників, при 13-ій вул. і славній Пенсилвенія евню, стоїть другий польський герой Американської революції — Казімєрж Пуласкі. Його кінний монумент роботи Казімєржа Ходзінського з 1910 року коштував 55,000 долярів, які призначив Конґрес. Там відбувають поляки свої щорічні маніфестаційні святкування.

Славні вашинґтонські „Circles", круглі площі, від яких розбігаються вулиці на всі сторони, теж зайняті генералами-героями, які гордо дивляться перед себе з висоти своїх коней. Очевидно, не товариство це нашому скромному поетові. Зрештою, кругом цих величних пам'ятників іде безнастанний автомобільний рух, і нікому тут зупинятись, щоб прочитати напис чи хоч хвилинку призадуматись над людиною, якій цей пам'ятник посвячено.

Мені здається ,що гарним і відносно легко „доступним" місцем на пам'ятники є гарні вашинґтонські парки. Може найкращий тепер Потомак парк, що тягнеться вздовж ріки Потомак між пам'ятниками Линколна і Джефферсона. Він зовсім новий, але з прекрасною п е р с п е ктивою розвитку і вже тепер став місцем променади туристів. Парк — це звичайно місце відпочинку .Там рух прохожих повільний, і там мають вони час, щоб зупинитися. Пам'ятник встановлений серед зелені, недалеко від стежки, легко притягне до себе зір. А на сходах п'єдесталу туристи відпочивають і увічнюють себе на тлі пам'ятника на фотознимці.

Ряд цікавих і гарних пам'ятників знайдемо по цвинтарах і навіть по музеях. Там, напр., збережена постать Вашинґтона, в тозі римського сенатора, яка колись стояла в ротонді Капітолю, потім перед ним на площі, але, не здобувши признання, помандрувала до музею. Вашинґтон як римський сенатор не підійшов під смак американцям.

Я вибрався на оглядини вашинґтонських монументів і мушу сказати, що це дуже цікава прогулянка, не раз сполучена із „скавтуванням", щоб знайти якийсь пам'ятник в кутку парку або на маленькім травнику на перехресті вулиць. Я хотів бачити не тільки місця й форми, але й імена. Я бачив, як мало тут пам'ятників людям, що не мали прямого відношення до американської історії. Є чужі полководці, що допомагали здобувати американську волю. Є Артеґаз, батько уруґвайського визволення, і скоро буде „лібератор" Болівар. Є винахідники Марконі чи Даґуєр, є Лютер на площі перед лютеранським костелом, і є поет Данте, якому поставили пам'ятник американці італійського походження в 1921 році ,в 600-ліття його народження. Але немає Шекспіра, чи Гете, чи якогось мистця або філософа з-поза океану. Бо все в Америці починається з приватної ініціятиви, а такої досі не знайшлося для вшанування монументом велетнів духа. Поправді, немає тут поза цвинтарями і пам'ятників американських поетів. То якби постав тут пам'ятник Шевченкові, то це був би не тільки перший український пам'ятник у столиці ЗДА, але й перший, після Данте, пам'ятник чужинцеві-мистцеві слова в столиці ЗДА.

юст

Беркшир — літня резиденція Бостонської Симфонічної Оркестри

В Беркширських горах, менш-більш в однаковому віддаленні від Ню Йорку й Бостону, недалеко містечка Ленокс, в посілості Тенґлвуд, славний дириґент Бостонської Симфонічної Оркестри, пок. С. Кусевіцький, заснував в 1940 році осередок музичного життя. Тут відбуваються щороку в літніх місяцях музичні фестивалі на зразок австрійського Зальцбурґу, чи французького Безансон.

Цього року були на це призначені 6 тижнів, від 2 липня до 12 серпня. Зокрема в суботи і неділі приїжджають сюди тисячі слухачів (деколи буває й 10,000), щоб в просторому музичному будинку й на довкільних травниках почути найкращих американських та закордонних виконавців, а зокрема, світової слави Бостонської Симфонічної Оркестри. Але й концерти в будні дні стягають завжди поважне число слухачів.

В цій „літній резиденції" Бостонської Симфонічної Оркестри створив Кусевіцький музичний центр. Звідусіль з'їжджаються до Беркширу професіоналісти, особливо молодші, щоб у зустрічі з найкращими мистцями поглибити своє знання та перевірити свої можливості. Для цього організується власна оркестра, хор, оперний та камерні ансамблі, в яких беруть участь 300-400 музик (композитори, дириґенти, оперні співаки, інструменталісти). Провід центру є в руках наступника Кусевіцького, сьогоднішнього дириґента Бостонської Симфонічної Оркестри, Чарлза Минха та композитора Арона Копленда.

Департаментом дириґентури керує колишній учень Кусевіцького, Е. де Карвайо, дириґент Бразилійської Симфонічної Оркестри Муніципального Театру в Ріо де Жанейко. До тієї групи прийнято цього року 23 дириґентів із ЗДА і різних країн, як Англії, Ізраїлю, Ливану, Єгипту, Уругваю і Порто Ріко.

З-поміж дириґентів звернув на себе увагу український музик, Ігор Соневицький, що здобув признання за мистецьку працю з симфонічною оркестрою та належав до п'ятьох вирізнених дириґентів в цьому сезоні.

Наш музик почав свої студії в Українському Музичному Інституті ім. М. Лисенка у Львові. Піяністичні студії продовжував в консерваторії у Відні (проф. Т. Микиша), музикологію на Віденському університеті, а композицію у Віденській Музичній Академії (кляса Йозефа Маркса). Покинувши у воєнний час Відень, продовжував студії музикології у Мюнхенському Державному Університеті, історії української музики та композиції в УВУ (проф. Е. Ольхівський, д-р Е. Лисько). Закінчив студії в 1950 р. в Мюнхенській Музичній Академії (дириґентура: Кнаппе, Ґеґер, Айхгорн; композиція: Ґаєрґас; фортепіян: Пембавр). Переїхавши до ЗДА, працює в композиторській, дириґентській та музично - педагогічній ділянках.

В. К-а

● **Джордж Дру** повідомив, що внаслідок затяжної недуги він мусить зрезиґнувати зі становища голови опозиції в канадійському парляменті і з становища провідника Проґресивної Консервативної Партії. Дру має 62 роки, а політикою займається від 28-го року життя.

Пропам'ятна українська бібліотека в Університеті Альберти

Рудфордська Бібліотека при Університеті Альберти в Канаді збагатилась на колекцію українських книжок числом 3,000 томів. В офіційному повідомленні про це, названа Бібліотека звертає увагу на загин численних українських бібліотек в Европі під час останньої війни. З переїздом кількадесяти тисяч українських іміґрантів до З'єдинених Держав і Канади відновився рух за творенням українських бібліотек, особливо ж наслідком уведення курсів української мови й літератури у численних американських і канадійських університетах. В Університеті Альберти славістичні студії ввійшли в нормальну академічну програму й вимагали поширення існуючої бібліотеки. З видатною допомогою поспішили пані Ірина Ґонсетт і її син Фавст Ґонсетт із Північного Голивуду в Каліфорнії, які прислали пожертву у висоті $1,000 на заснування української бібліотеки при названому університеті в Канаді. Внаслідок такої пожертви прийшла раптова розбудова бібліотеки спеціяльно для українознавчих наук. З вдячности Університет назвав цю українську бібліотеку іменем перших жертводавців. З першими дарунками для Бібліотеки у постаті збірок книжок поспішили пані Саламандик з Едмонтону й п. Петро Зварич з Веґревіл. Свій всебічний розвиток і зріст Бібліотека завдячує професорові новітніх мов у тому Університеті, Орестові Старчукові.

В. Д-ло.

Книжка й часопис — найнеобхідніші в домі культурної людини.

ЗА БАМБУСОВОЮ ЗАСЛОНОЮ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

пансіоні, і Ю. Мар'яш, родом з Галичини, який виїхав до Совєтів в 1948 р.

Арх. Фабіян перед війною виїхав до Европи, щоб відвідати Рим та побувати на батьківщині, яка тоді належала до Польщі. Там його застала війна і дальша доля його невідома. Після окупації червоними Манджурії, весь персонал місії був кудись вивезений, а майно сконфісковане, в тому числі два будинки-каледжу та величезний будинок жіночого конвенту, збудованого з ініціятиви арх. Абрантовича.

Така сама доля спіткала подібну ж місію в Шанґгаї, на чолі якої стояв о. Феодор Вілкок, англієць. Він працює тепер у Фордгамському відділі „Про Рашія", Бронкс, в Ню Йорку. В школі при харбінській місії вчилося кілька українських дітей, але вчити їх української мови не дозволяли.

Цікаво, між іншим, що в Шанґгаї, так само як і в інших містах, куди не заходили совєтські війська, було дуже мало арештів серед еміґрації. Китайська адміністрація допитувала окремих осіб тільки в справі їх співпраці з японцями або німцями. Через те, що їх діяльність була спрямована переважно проти Росії, їх особливо не турбували. Правда, всіх таких осіб списано на окремих списках, і вони ледве чи зможуть виїхати звідти. До таких осіб належить, напр., О. Вансович, кол. член української громади в Шанґгаї, що під час війни активно співпрацював з японцями та німцями, влаштовуючи для них різні концерти та радіопередачі. Після закінчення війни, він почав проповідувати необхідність залишити антимосковську діяльність і йти до Совєтів, як зробив його приятель Маклаєвський, що за японської влади був начальником політичної контролі при муніципальній поліції міжнародного сетелементу та активно виступав як російський монархіст. По якомусь часі Вансович опинився в Сібірі, а батька свого та тітку умовив ще в 1948 р. виїхати до СССР.

З сибірських таборів доходять вістки, що еміґранти народжені в Манджурії та Китаї зможуть виїхати до місць свого народження. Можливо, що цим Совєти хочуть підсилити там свої колонії, бо,мабуть, всі ті поворотці матимуть „совєтське громадянство".

Ось така ситуація поза бамбусовою заслоною !

Український Літературно-Мистецький Клюб, Ню Йорк, 149 2nd Av.

Літ. Мист. Клюб повідомляє, що у п'ятницю 28 жовтня 1956 р. відбудеться доповідь Я. Гриневича „Під скипетром Мельпомени", фрагменти з історії Стрілецького Театру з пригодами стрільшів І. Рубчака і М. Бенцаля. Початок о год. 8 вечора.

Спорт

УСТ „ЧЕРНИК" — ДІТРОЙТ НА ДОРОЗІ ДО МИСТЕЦТВА МИШИГЕНСЬКОЇ ЛІГИ

Осінній сезон УСТ „Черник" започаткував не лише гарними вечорницями в домівках Товариства, але і гарними успіхами на спортовому майдані, які вказують на те, що мистецтво мишигенської ліги коп. м'яча таки опиниться цього року в українських руках.

УСТ „Черник" — Спорт Клаб (німці) 4:2 (2:0). Ці зголошення ця чи не викликали найбільше заінтересування серед симпатиків коп. м'яча метрополії Дітройту, тимбільше, що „Черник" програв аж два змагання підряд до німців, які цього сезону здобули аматорську чашу Мишигену. Гарна осіння погода дописала та стягнула на площу численних глядачів. „Черник" виступав до цих змагань без Дудуна (оборона) і Присяжнюка (поміч), які покинули Дітройт з огляду на працю, але зате скріплений лівим крилом Любомиром Кінилем. Від самого початку змагань „Черник" перебрав ініціятиву в свої руки та дав німцям прекрасну лекцію коп. м'яча через цілу першу половину — здобуваючи двоє воріт, виконавцями яких були Корчак і Р. Кахній. Друга половина була майже рівнорядна зі сильною перевагою німців в останніх 15 хв. гри, одначе Корчак знову зумів підвищити вислід до 3:0. В міжчасі німці здобули двоє воріт, але не зуміли здобути перемоги над „Черником", бо Р. Кахній — правий крайник „Черника" своїм питомим „пробоєм", минаючи трьох грачів Спорт-Клюбу з дуже близької віддалі післав вдруге м'яч до сітки та устали вислід 4:2 для „Черника". Це була велика і заслужена перемога наших змагунів. Вони раділи, раділи симпатики „Черника", бо це був найтяжчий крок до мистецтва.

УСТ „ЧЕРНИК" — КОПЛІНС РОКЕТ 7:0 (4:0)

Другі змагання осіннього сезону із найсильнішою дружиною першої дивізії „Черник" легко вирішив в свою користь.

Ворота здобули: В. Віктор 3, Л. Кіналь 2, Р. Кахній 1, В. Кахній 1.

„Черник": Ст. Кучабський, Мельникович, Ю. Кучабський, Посмітюх, Чимчар, Р. Кахній, Щумило, В. Кахній, Корчак, В. Савка, Віктор В., Кіналь, Івацюк.

Членство в Українському Народному Союзі — це ваш національний обов'язок і особистий інтерес! Вступайте в члени У. Н. Союзу!

Ділимося з українським громадянством сумною вісткою про те, що дня 17-го серпня 1956 р., по короткій недузі, прийнявши Елеопомазання, упокоївся в Бозі на 67-му році трудолюбивого життя

бл. п. ВОЛОДИМИР БЕДРИЛО

б. громадянин Виники біля Львова і б. мешканець укр. табору в Зальцбурґу, Австрія.

Бог і Батьківщина не були для Покійного пустою фразою. Глибоко релігійний, жертвенний на церковні й національні цілі, Покійний був взірцевим мужем, батьком і дідом.

Похорон відбувся з греко-кат. церкви Найсвятішого Серця в Бінгемтон, Н. Й., на кладовище в Кестел Крік, Н. Й., в понеділок, дня 20-го серпня 1956 при численній участи людей.

Вічна Йому Пам'ять!

Відділ УККА
Бінгемтон, Н. Й.

Посмертні Згадки

НИКОЛА ҐЕВКО, довголітній член Т-ва „Згода" Відд. 20 в Ґемтремк, Міш., помер 31. липня 1956 р. Уроджений в с. Кліщівна, пов. Рогатин, Зах. Україна в 1885 р. Прожив 71 р. До Америки приїхав 1905 р. до УНСоюзу вступив 1909 р. Був членом до кінця свого життя. Полишив в краю 3 сестри, Теодозію, Анну і Олену. Похорон відбувся 3. серпня з катол. церкви в Каро, Міш., при участи знайомих і членів на цвинтар Sacred Heart в Каро, Міш. — В. Н. П.! — А. Труш, секр.

ЖАНЕТ ТЕСЛЮК - ДАЧИШИН, довголітня членка і бувша перша секретарка 389 Відд. УНСоюзу ім. Т. Запороже в Ел., Міш., померла по довгій і тяжкій недузі 11-го вересня 1956 р., проживши 35 років. Покійна родилася в Канора, Саскачеван, Канада. Залишила мужа Івана і 2-ох синів Івана мол., і Дениса, Родичів Станислава і Анну, братів Володимира і Мирослава. Похована 13-го вересня при участи трьох священиків на католицьким кладовищі в Ел, Міш. — В. Н. П.!

СТЕФАН ДРЕСЛЕР, довголітній член В-ва Сош. св. Духа Відд. 295 УНСоюзу в Акрон, Огайо, помер по короткій недузі 16-го вересня 1956 р. в 64 р. Покійний походив з села Липівці, пов. Перемишляни, Зах. Україна. Полишив в смутку дружину Анну, 2 синів Стефана мол., і Олексу, доньку Марію, сестру Стефанію і 4 внуків. Покійний був жертвенним і взірцевим членом. Похорон відбувся 19-го вересня до укр. кат. церкви св. Духа а звідси на цвинтар св. Хрестителя при участи Родини, Членів В-ва, Приятелів і Знайомих. — В. Н. П.! — В. Пулк, секр.

ВАСИЛЬ БАТЮК, довголітній член Відд. 364 УНСоюзу, помер по довгій недузі 11-вересня 1956 р. Покійний родився в селі Волиця, пов. Жовква, Зах. Україна. Покійний полишив в смутку дружину Катерину, дві доньки Евку й Анну, сина Михайла, внуків, зятів і невістку. Похорон відбувся 14-го вересня з церкви Пр. Діви Марії при участи Родини, Приятелів і Членів В-ва, а відтак на цвинтар св. ап. Петра й Павла в Парма, Огайо. — В. Н. П.! — В. Владика, секр.

ТАРЗАН, ч. 3745. Переїхав.

Відколи Ґуннар Міло заманив на допомогу поліцію, Тарзан взяв курс на акцію . . .

. . . Це насильницька, але достатня метода, щоб доставити вчасно залізну руду!

Сталь продерлася крізь сталь, коли машина пробилась крізь барикаду!